

LA CAMPANA DE GRACIA

PÍJAROL
205

Els enemics de Catalunya

Treguem el cap, nois, que ja ve la nuvolada!

La Campana de Gràcia

Redacció i Administració:
LLIBRERIA ESPANYOLA
Rbla. del Míg, 20 - Teléf. 18692

SETMANARI POLITIC

PREU: 15 ENTI NS

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona } Espanya. . . . 1'50 ptes
cada trimestre. } Estranger . . . 2'50 »

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

INTENCIONS

UN LLIBRE DE JOAQUIM MAURÍN

Una coberta sobria, però detonant, en roig i en negre. I una mica de blanc. Precisament en el subtítol terriblement significatiu: de la monarquia absoluta a la revolució socialista.

Ja fa dies que es publicà aquest llibre. Tants, que ja gairebé ha desaparegut de les escaparates de les llibreries, on sempre tenen una vida massa efímera. I no pas perquè es publiquin molts llibres ni perquè la gent en comprí molts. La gent que podria comprar llibres, compra automòbils. I els que voldrien comprar-ne—els obrers—, no poden.

Sí, ja fa dies que es publicà La Revolució espanyola. Jo l'hauria volgut comentar abans, però no m'ha estat possible. La vida del periodista que viu únicament de la ploma, que no té cap ganga a l'Ajuntament o a la Generalitat, és molt dura i difícil. Jo sé de mi que gairebé no em queda temps per a llegir, a pesar que els llibres arriben cada dia a casa, que cada dia hi ha més llibres a casa. Aquest turment meu—que turment és—algú me l'ha pagat dient-me enchufista. Enchufista, i, si no em toca un premi de la Rifa o algun Mecenas em deixa uns quants milers de pessetes. aviat hauré d'anar a l'Asil del Parc!

Altrament, mai no és tard per a ocupar-se d'un llibre. Sobretot aquí on ningú no se n'ocupa ni aviat ni tard.

No sé si aquest llibre de Joaquim Maurín ha estat un bon negoci editorial; no sé si s'ha venut molt o poc. Crec sincerament que s'hauria d'haver venut molt.

El llibre de Maurín no és un pamflet, no conté dicteris, imprecacions, paraules gruixudes. Al contrari; és un llibre fred, serè, analític. No crida; demostra. I és per això, precisament, que té molta més força que un pamflet. En el pamflet, que és una mena de vàlvula, l'autor llença lluny d'ell totes les iras, totes les indignacions. I, fins a cert punt, queda net—encara que sigui momentàniament—d'aquelles iras, d'aquelles indignacions. En Maurín, després d'haver escrit aquest llibre, queda el pòsit de totes les veritats. I el pòsit de la veritat és sempre amarg.

Maurín escriu aquest llibre de La Revolució espanyola quan la majoria creu que la Revolució s'ha acabat amb la República. Però som molts els que, per amor a la República, per a superar-la, creiem que la Revolució segueix. Volem que la República no tingui toleràncies suïcides amb les dretes faccions que no sabran agrair cap mena de tolerància. Volem una República que no faci pudor de capellà i de burgès.

Jo no sóc un professional del senyalarisme. Però em sembla més digne—sobretot avui—el paper de senyalar que el de be. El de be l'hem fet massa anys, sense cap profit.

Crec molt convenient la lectura d'aquest llibre de Maurín. I per això la recomano. És un llibre fort clar, intel·ligent, ple de lucidesa i de bondat. Cal comentar aquest llibre per sí amb els meus comentaris guanyo algun lector. Si és així, em donaré per ben satisfet d'haver escrit aquestes notes.

Diu l'autor en la Introducció, pàg. 8:

El triunfo del absolutismo se consiguió, tanto o más que con el auxilio del Tercer Estado en lucha contra el feudalismo, con el apoyo de una potencia feudal, la más poderosa en la Edad Media: la Iglesia. En ocho siglos de combates entre feudales, cristianos y árabes, bajo la máscara de una guerra de religión, la Iglesia pudo ocupar un lugar preeminente. Ella ayudó moral y financieramente—y su fuerza en ambos aspectos era enorme—a la realeza.

La monarquía fué prisionera de la Iglesia. Esta alianza había de ser una de las causas determinantes de la impotencia de la burguesía española.

La monarquia fou presonera de l'Església Cert. Monàrquic, a Espanya sobretot, vol dir catòlic. I són els catòlics els que ara fan més guerra a la República, els que més conspiren contra la República. Per què? Es que el cristianisme no pot ésser republicà? Ja ho és, en essència. Però és que darrera aquests catòlics de punyal i trabuc, darrera aquests catòlics que pactaven amb la dictadura i pagaven bandes de pistolers, hi ha el monàrquic.

Lluís CAPDEVILA

També hi tenim amics

A Madrid no tots són enemics de Catalunya. També hi tenim amics. Llegim aquest retall de Premsa:

“Después habló el diputado a Cortes por la provincia de Madrid, don Eugenio Arauz.

Empezó dedicando grandes elogios a la campaña que realiza la juventud Republicana Federal para contrarrestar la que están efectuando diversos elementos de la provincia contra el Estatuto de Cataluña.

Nosotros, añadió, debemos desenmascarar a los que realizan esa campaña, no sólo como federales, sino como republicanos.

¿Por qué el primer Estatuto es el de Cataluña?

Hay que decirlo claro: porque Cataluña es la región que tiene conciencia completa de lo que es la autonomía y también una región que desde hace medio siglo se viene preparando para hacer uso de la libertad a que legítimamente tiene derecho.

Si durante la restauración borbónica Cataluña se sintió superior al resto de España, fué porque siguió como ninguna otra región de nuestro país las vibraciones de Europa.

Ahora son muchos todavía en el resto de España los que comprenden los anhelos del pueblo catalán, y si ellos no fuesen comprensivos y surgiera el conflicto, no sería Cataluña la que se separase del resto de España, sino el resto de España el que se separaría de Cataluña.

Se refirió después el orador a la visita recientemente celebrada por el alcalde de Madrid, don Pedro Rico, y dice que las manifestaciones de afecto y confraternidad que el alcalde de Madrid recibió de Cataluña, demuestran de una manera completa, que en pleno régimen republicano están perfectamente unidos los hombres liberales de las dos poblaciones españolas.

Insiste en que monárquicos y cavernícolas se oponen a que en Cataluña haya completa libertad y se les conceda lo que piden, ante el temor de que muchas regiones españolas sigan este ejemplo, que destruye el caciquismo, que es en lo que parecen confiar, precisamente los que quieren convertir a España en feudo fascista.

Dijo que con el Estatuto sería imposible cualquier intento de golpe de Estado, que pretenda poner al frente de la nación un rey.”

Benaurada soledat

Avui hem tingut visites. Ens ha visitat un amic, qui no sabent com i on esmerçar el temps, ha pensat: "Deixa'm anar a casa de X."

Això de les visites, és un costum poca-solta inventat per quatre xafarderes, perquè l'anar de visita vol dir: Xafardejar, tafanejar la casa d'altri per després criticar i retallar l'amic que us ha rebut. Per això, nosaltres mai no anem enlloc si no ens han invitat prèviament.

Aquest amic que ens ha visitat, ens ha dit totes aquelles bestieses que s'acostumen a dir en casos semblants: "Quant de temps sense veure-us. Què és de la vostra vida. Què feu. On esmerceu el vostre lleure".

Nosaltres ens hem explicat per tal de satisfer la im pertinent curiositat de l'amic. "Anem sempre sols"—hem dit. —"No freqüentem els cafès on els companys tenen la seva penya, no anem a balls, cines, ni a camps de "foot ball"; ens estem a casa".

"Però això no pot ésser"—ha fet l'amic. —"Heu de sortir, heu d'esbargir vos, heu de fer noves amistats i no estar-vos tancats com a ostres".

Nosaltres, de primer, hem tractat de defugir la conversa de l'amic; però davant la seva insistència, no ens ha quedat altre remei que ésser francs i clars.

"Mireu, us serem francs. Anem sempre sols, perquè no ens plau la companyia de gent mancada d'idees, de gent xafardera, de gent poca-solta."

"Així, doncs, no teniu amics"—ha seguit dient el nostre visitant.

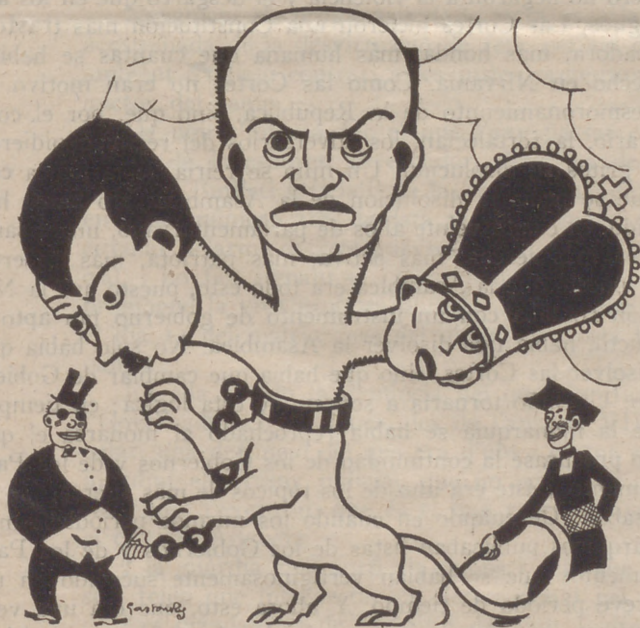
"Sí, que en tenim. Molts. Mireu." I hem ensenyat a l'amic la nostra biblioteca plena de llibres i el nostre gos.

"Sou un cas estrany"—ha afegit la visita. —"Escolteu. I, no sortiu mai de nits... sabeu què vull dir?"

"Sí, ja us entenem. En el nostre concepte, això que vos insinueu no té cap atractiu per a nosaltres. Un bordell que put a pus, orins i cols bullides; una dona que a canvi d'unes miserables pessetes us ofrena un cos masegat, si filític i ple de xacres; un llit—holocaust de l'amor!—, encara calent del cos d'una bèstia que s'hi ha rebotat en mig de convulsions—i diem d'una bèstia perquè l'altra no sent ni pot sentir res—, tot això no ens diu res, puix no en caixa gens amb la idea que nosaltres tenim de l'amor."

"Decididament, sou diferents dels altres. I, què feu a casa, els dissabtes i diumenges?"—ha preguntat el nostre amic.

"Treballem, escrivim, llegim, meditem; ens fem una cultura. Destriem les accions nobles de les hipòcrites; cerquem la bondat; tractem de superar-nos nosaltres matei-

Circ Universal

El gos feixista i els seus domadors

xos, i amb lectures sanes, intel·ligents i nobles, combatem les passions, puix l'home no és home fins que sap vencer les seves passions, els seus instints de bèstia i la seva maldat."

"Vaja, no us entenem. Sou uns éssers estranys, insociables i arrauxats. Adéu-siau, fins a més veure." I l'amic s'ha acomiadat de nosaltres.

Tornem a estar sols. La quietud i el repòs entren novament dins la nostra ànima. Per tal de treure el mal gust que ens ha deixat la conversa del mal anomenat amic, hem agafat un llibre de la nostra biblioteca: "Venus i els bàrbars", el nostre gos: "Tim", i hem anat a passejar.

Pel camí, mentre llegíem, ens ha envaït una dolçor estranya: aquella mena de dolçor estranya que dóna l'estar entre vertaders amics... el llibre, el gos, la benaurada soledat.

H. C. SANTEUGINI

Botons de foc

Un diputat que es diu Cordero Bel ha rebut de Huelva, el seu districte, més de seixanta cartes i telegrams d'entitats, alcaldes i personalitats, demanant-li que voti contra l'Estatut.

Això és la fraternitat.
I la civilització.

* * *

Referent a l'Estatut, els socialistes madrilenys—aquells socialistes que pactaren ignominiosament amb la dictadura—volen que l'ensenyament depengui de l'Estat.

Si l'Estat no són ells, encara potser hi passariem.

* * *

Pedro de Répide, l'altíssim poeta, el gran escriptor, ha tingut, en canvi, uns mots d'elogi i de cordialitat envers Catalunya.

Però és que Pedro de Répide és un home intel·ligent, sensible, civilitzat.

* * *

Un tal senyor Marraco, per a definir-se enfront de l'Estatut, ha dit que primer era aragonès, després republicà, i després radical.

No ens sembla que la fórmula d'aquest pobre diable passi a la Història.

* * *

La Cambra de Comerç d'Albacete també s'ha posat enfront de l'Estatut.

Perdoni, senyora formiga!

* * *

La policia, perquè no hi hagi desordres, protegeix els venedors d'"El Imparcial" quan aquest paper arriba a Barcelona.

Fa bé.

Però ja ens permetran una pregunta, que fem sense mala intenció: tindria la policia el mateix zel si es tractés d'un diari republicà?

Els que veuen amb gust la campanya innoble d'"El Imparcial" són els monàrquics, els enemics del règim.

* * *

Cap persona digna, cap home honrat, no pot fer se solitari de la campanya repugnant d'"El Imparcial".

* * *

La campanya d'"El Imparcial" no és un atac a Catalunya: és un atac a la llibertat, a la República.

Amb aquesta campanya els monàrquics d'"El Imparcial" no es proposen altra cosa que crear un ambient d'odi, d'incomprensió, que podria ésser fatal per a la República.

* * *

"El Imparcial" fa la pudor de sempre; pudor de monàrquic.

Per això el llegeixen amb tant gust tots els indesitjables.

Amadeu Aragai, "El Imparcial" i la policia

La nit del passat dimarts. La Rambla del Mig. Uns joves porten "El Imparcial". No hi ha res a dir. Tothom qui vulgui pot portar aquest diari.

Aquests joves, però, resulten agents de policia. I ens permetem una pregunta: les funcions de la policia consisteixen a lluir un diari escrit en un to injuriós i agressiu que pot dur desordres?

Amadeu Aragai, diputat a les Corts Constituents, se'n devia estranyar, perquè, molestat pel to en què era venut el diari monàrquic, ho preguntà. No sabem què li devien espondre els joves, però el fet és que el diputat Amadeu Aragai cridà una parella de guàrdies de seguretat i se'n anà amb els tres—o sigui amb els agents de policia—a la brigada social. I féu la denúncia corresponent al governador, al cap superior de policia i al ministre de la Governació.

Veurem ara què passarà. Però, passi el que passi, la policia no ha de col·laborar en l'escàndol públic ni s'ha de dedicar a fer política.

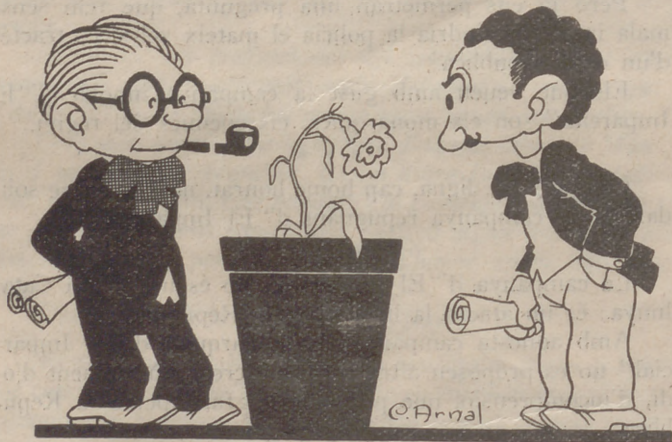
No cobra pas per això.

UN ARTICLE DE AZORÍN

Ens plau reproduir aquest magnífic article d'Azorín, publicat al diari "Luz", de Madrid, el passat dia 3.

"Policia"

Vamos a servirle al lector un cuento tártaro; supone mos que el lector sabe lo que en el antiguo periodismo era un cuento tártaro. Había una vez un país que se llamaba Nirvania; en Nirvania había habido régimen monárquico durante quince siglos; quince siglos con un efímero intervalo. Pero un día se proclamó la República. Y se proclamó porque desde muchos años atrás se venía preparando una fuerte corriente de crítica de los valores del Estado, y por otro lado se venían cometiendo, por parte del monarca, graves yerros. El monarca mismo no sentía la majestad de su augusta misión; los gobernantes monárquicos habían perdido la fe; las clases conservadoras ni pensaban en la monarquía ni en la Nación; les era indiferente todo. Y lo que había de llegar, llegó. Un cambio de régimen, cuando se pasa de un estado que ha venido durante quince siglos a otro estado novísimo, siempre es lógico que se produzca con imperfecciones, con accidentes, con disturbios. En Nirvania no pasó nada. Todo se produjo de un modo pacífico y suave. Había, naturalmente, que realizar grandes y hondas reformas; si no se hubieran realizado, la implantación de la República no hubiera tenido objeto.

La crisi dels Jocs Florals

—Aquesta planta cada any es fa més raquítica!
—El pugó se la menja i, a més, li falta aire. Il·lumina que la reguin sovint.

Se realizaron esas hondas reformas. Se cambió de rumbo en la marcha de la Nación. Y eso disgustó profundamente a esas mismas clases ultraconservadoras que no habían sabido ni querido defender la monarquía; en vez de adherirse al nuevo régimen por amor a Nirvania, esas clases le hicieron la más tenaz y solapada obstrucción. Los augurios que esos monárquicos hacían de la República se iban desvaneciendo uno tras otro. Se dijo que los republicanos se dividirían, cual se habían dividido los monárquicos. Y los republicanos, al año de estar proclamada la República, continuaban unidos. Se dijo que la República no tendría hombres. Y los hombres dignos, cultos, abnegados, patriotas, que ocupaban el Poder, mostraban todas condiciones extraordinarias de hábiles y diestros gobernantes. Se dijo que se necesitaría un hombre eminente que llevara la dirección de la República y que ese hombre no aparecía por parte alguna. Y a poco de actuar la República se vió que uno de sus hombres, que no había figurado nunca en política, que no había sido ni siquiera diputado a Cortes, se revelaba como gobernante excepcional y era la garantía más sólida con que el régimen contaba. Este hombre excepcional había, desde el primer momento, puesto todo su conato en asegurar la vida de la República.

Desde tiempo inmemorial el Ejército, por su enorme superabundancia, había sido un peligro para todos los Gobiernos; el eminente político que ahora ocupaba la cartera de Guerra había hecho en los contingentes militares una disminución considerable; de un golpe el peligro de un alzamiento militar había desaparecido. Era ésta otra ilusión que en sus ensueños veían los monárquicos desvanecerse. La Iglesia había sido separada del Estado; no había peligro tampoco de que la Iglesia influyera, como secularmente había venido influyendo, en la marcha del Estado. A las representaciones diplomáticas habían sido enviados hombres ilustres, afectos fervorosamente a la República; todavía faltaba mucho por hacer en este asunto de la representación diplomática y consular de Nirvania en el extranjero; todavía necesitaba la República de nombres que le fueran devotos por completo; pero se estaba en camino de rematar la obra. Las Cortes fueron también objeto de los augurios tétricos de los adversarios del régimen; se dijo que eran unas Cortes de hombres indoctos, bien que en ellas figuraran algunas personalidades egregias. La Asamblea Nacional, según los monárquicos, estaba destinada a realizar una labor infecunda y nociva; no tenían estos representantes de la Nación ni experiencia política ni cultura. Y fueron pasando los meses; la Asamblea fué adquiriendo experiencia; la labor que se realizaba era notable; si antes, en los Parlamentos monárquicos, se producían trifurcas y rebullicios, en éste se produjeron también; pero no llegaron a la violencia y el desgarró que en los antiguos. Las Cortes hicieron una Constitución más transformadora, más honda, más humana que cuantas se habían hecho en Nirvania. Como las Cortes no eran motivo de desmoronamiento de la República, sino que, por el contrario, la fortalecían, los adversarios del régimen pidieron a gritos su disolución. Un niño se reiría de la lógica con que se pedía la disolución de la Asamblea. No había habido, en ciento veinte años de parlamentarismo, una Asamblea más serena, más activa, más patriota, más experta. Y puesto que la Asamblea era todo esto, puesto que la Nación contaba con un instrumento de gobierno tan apto y dúctil, había que disolver la Asamblea. No sólo había que disolver las Cortes, sino que había que cambiar de Gobierno. Un niño tornaría a sonreír de esta lógica; en tiempos de la monarquía se había reprochado al monarca el que no procurase la continuidad de los Gobiernos y de los Parlamentos; éste era uno de los tópicos de más fuerza que se usaban. De cuando en cuando los mismos periódicos monárquicos publicaban listas de los Gobiernos y de los Parlamentos que se habían vertiginosamente sucedido en un breve periodo de tiempo. Y ahora esto, que era una verdad en el antiguo régimen, dejaba de serlo; esta crítica, que era certera y persuasiva con la monarquía, no lo era con la República; a toda costa se ansiaba la sucesión de

los Gobiernos y la variación de las Cortes. Y como la continuidad es el secreto de los Gobiernos y la razón de su eficacia, cuando los Gobiernos, los republicanos, que ponían el interés de la nación y de la República por encima de las pasiones de partido, clamaban por la continuidad del Gobierno que presidía este estadista excepcional y por la continuidad, asimismo, de un Parlamento que tantas pruebas estaba dando de aptitud y eficiencia.

Se iban, pues, disipando las enganosas ilusiones de los monárquicos; no se cambiarían ni el Gobierno ni las Cortes; la situación de la República iba siendo cada vez más sólida. Los anunciados peligros no existían. Y ahora se ponía toda la esperanza en el azar, en un siniestro azar.

El hombre eminente que se hallaba al frente del Gobierno había alejado, con su previsión, con su serenidad, con su intuición profunda de gobernante, todo riesgo para el régimen. Pero no se había preocupado hasta el presente de un asunto que merecía toda su preocupación, la preocupación de todo buen republicano. La Policía continuaba en el mismo estado que cuando actuaba el régimen monárquico. Y la República necesitaba a toda costa el contar con una Policía propia, con personal policíaco inteligente, probo, activo y afecto al régimen. Sin ese instrumento hábil la República estaba expuesta a riesgos funestos; ese azar siniestro a que veladamente hemos aludido tenía ahora, con Policía deficiente, infinitas más probabilidades de producirse que con una policía idónea y leal al régimen. Un policía desafecto a la República no necesita, para servir su política, realizar ningún acto; le basta para laborar por el régimen caído con la cauta omisión, con no hacer, discreta y suavemente, lo que debe hacer. El alto funcionario que se hallaba al frente ahora de la Policía era un hombre inteligente, activo, culto, de un lealismo republicano probado y sincero; pero le faltaban medios económicos y personal bastante que le secundara. ¿Cómo, disipados todos los peligros para la República, no se había preocupado el Poder público de éste? ¿Cómo el excepcional político que presidía el Gobierno no había caído en la cuenta de que había que restar a los adversarios del régimen esta última esperanza?

—Oiga usted, señor; esto no es un cuento tártaro; está demasiado claro—ataja el lector.

—Pues si está demasiado claro, querido lector, eso es lo que yo deseaba; cuanto más claro más tártaro. Y eso es también lo que se trataba de demostrar.

AZORÍN"

LA TERRA

JA HI TORNEM A ESSER!...

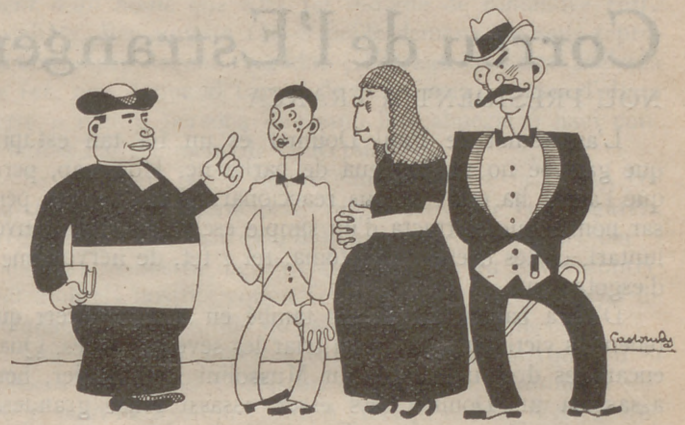
Novament els propietaris de la terra usen la seva arma acostumada de la desvirtuació de fets, per tal de crear un ambient d'opinió contrari a les justes pretensions del productor del camp.

De nou s'intenta fer el que l'any passat es va aconseguir de l'aleshores governador, Anguera de Sojo, qui des del "Butlletí Oficial" de la "província" de Barcelona, en el seu número 218, de data 11 de setembre, dictava una circular aclarint decrets que sols afectaven al poder judicial, i ho féu signant-se "Governador civil", circular que promogué la viva protesta donada públicament i per ràdio el dia 14 del mateix mes pel diputat a Corts Lluís Companys.

En ella es féu la denúncia del que significava que el "Governador civil" donés, des de l'apartat VII de la circular, una definició del que era d'uns i el que era d'altres, invadint el terreny judicial, que no pot ésser pas compatible amb l'executiu, que és el que representava aleshores el ciutadà Anguera.

I la guàrdia civil sortí als camps i detingué homes que sols feien que interpretar un decret donat pel ministre.

Les magdalenes de l'Institut de Sant Isidre convencen l'aleshores governador, d'un fingit atropell, a fi que aquest portés els mausers al camp i provocar d'aquesta

—Ja ha vist el que ha fet aquell metge feixista a París?

—Sí; però l'Albiñana no és feixista...

—Però és monàrquic.

manera un esclat d'indignació de qui, emparant-se en la justícia, es veu emmanillat i conduït com un vulgar rebenta pisos (oi, amic Mas, de Sant Cugat del Vallès.).

I ara hi tornem a ésser.

A la Premsa de fa uns dies pot llegir-se unes declaracions del senyor Moles als periodistes, que diu que a Vilafranca, sense esperar les resolucions dels tràmits judicials sobre la revisió de contractes, alguns parcers han retirat dels camps tota la collita, sense lliurar-ne cap part al propietari. Això, de moment, ja té un defecte de versemblança, per quant en l'època en que estem no hi ha cap collita a arreplegar, i en segon lloc, que si al que això es refereix és als farratges, jo opino que el senyor Moles faria bé d'escoltar ambdues parts.

Estem en possessió de lletres en les quals es diu molt al contrari del que han informat al senyor governador. I no fa gaires dies que als ministres del ram els fou cursada una instància posant de relleu la gravetat del moment. S'especifica, en aquesta instància, la necessitat que des de "dalt" sorgeixi la solució de possibles conflictes. I aquests conflictes comencen a formar-se precisament en terres del Penedès. No fa molt un escrit de "La Humanitat" els denunciava, posant al descobert tortuoses maniobres. Avui és precís insistir. Davant la declaració del senyor Moles, cal sortir a proclamar la realitat i invitar qui correspongui a una informació del que en realitat està passant.

Ens denunciïn casos concrets, citant noms (el senyor Sadurní, per exemple, de Sant Pere Molanta, antic hostatjador d'Arlegui i Anido), que vulnerant tota mena de contractes, provoquen la indignació del pagès en entrar al seu camp i segar-li la trepadella que cap contracte no establiria que fos a partir.

Demés, i en un altre pla d'esdeveniments, és denunciat i recollit un fullet del doctor Diego Ruiz, on no s'ha fet res més que estudiar el problema objectiva i solament comentant fets consumats, com són la circular del senyor Anguera de Sojo i la conferència del senyor Companys com a resposta.

Per què ofegar les veus dels de baix?

Per què sols escoltar unes suggerències de qui en tot moment tal i com obra ha obrat i obrarà l'Institut de Sant Isidre, és sols desvirtuant el sentit humaníssim que ha de tenir la República?

Sant Isidre envia telegrama sobre telegrama fent el ploricó, perquè els productors del camp exerceixen ço que en dret els pertoca. Dintre la llei, sempre dintre la llei.

D'igual manera que es condemnem extremismes d'esquerra, deuen condemnar-se els de dreta. Uns i altres porten el productor del camp a la violència; i la pau, no la pau de Sant Isidre, que era mantinguda per l'espectre de la fam, sinó la pau que porta en si la justícia, deu ésser aconseguida mitjançant una acció imparcial, sense cap mena d'atenció a tortuositats i enganys als que tant estan acostumats els que encara avui conserven a les seves mans coses tan necessàries a la collectivitat com és la terra.

JOSEP MURGUÍA

Correu de l'Estranger

NOU PRESIDENT A FRANÇA

L'assassinat de Paül Doumer és un fet tan estúpil, que gairebé no val la pena de parlar-ne. Hom sap, però, que l'autor ha estat un rus reaccionari. Això pot fer pensar només que es tracta d'un simple esclat de nervis, involuntari, de les dretes. Síntoma, tet i fet, de nervosisme i d'esgotament.

D'altra banda, fa pensar també en el poc encert que tenen els victimaris polítics a triar les seves víctimes. Quan encara es drecen superbs un Mussolini i un Hitler, hom assassina un Doumer. Es ser assassí sense grandesa. Assassinar Doumer és, políticament, igual que assassinar el taverner de la cantonada. De Paül, es diguin o no Doumer, n'hi ha tants com vulgueu, a França. Era la mediocritat en persona. El seu "mèrit" més gran fou el d'haver perdut quatre fills a la guerra. Aquests quatre morts foren, en realitat, els que el van exaltar a la Presidència. Els morts manen, encara.

El nou president, Albert Lebrun, és tan gris com el seu antecessor. Potser la grisor, que no suscita odis, és la seva principal qualitat. És lorenès, ha acomplert seixanta anys. Fou ministre de la guerra i president de la Caixa d'Administracions. El seu pas per aquests llocs no assenyala cap reforma.

La seva mediocritat el fa, doncs, digne de tenir una mort menys espectacular i teatral que la de Doumer.

EL DESARMAMENT

Hi ha, aquests dies, a Ginebra, una activitat intensíssima. La Conferència del Treball, la Comissió dels Dinou, el Consell de la Societat, el Comitè financer i, en fi, la Conferència del Desarmament.

Aquesta conferència, és a dir, el problema de la limitació dels armaments, és el més important. L'Assemblea hauria de decidir-se pel sistema francès d'internacionalització dels armaments, o per la tesi contrària de supressió.

La primera implica l'organització d'una força armada o d'una policia internacional. La segona significa una mena de tornada al sistema de conferències de la pau (La Haia, 1899 i 1907), en les quals hom tractava d'humanitzar la guerra i de reglamentar-la sense preocupar-se de sancions ni del control. Un sistema i altre presenten seriosos inconvenients. Però és evident que la tesi francesa està francament en minoria.

Sigui com sigui, no hi ha dubte que així no s'aconseguirà resoldre un problema tan essencial. Hom hauria de viure d'il·lusions, per a no veure amb tota claredat que el desarmament, a aquest pas, serà una simple ficció.

Mentrestant, la humanitat camina acceleradament envers una nova crisi, i si hom no reacciona oportunament, el món caurà de nou en la barbàrie més espantosa.

ALBERT THOMAS

Albert Thomas, que ha mort fa poc, sobtadament, no havia complert encara cinquanta-quatre anys.

Fill d'una família modestíssima, es féu distingir a l'escola primària per la seva vivacitat intel·lectual. Entrà després a l'Escola Normal, on acabà els estudis d'una manera brillant.

Després de passar un any estudiant a l'estranger, publicà nombroses obres, especialment sobre sindicalisme alemany i el moviment socialista al temps de la Revolució francesa.

Jaurés, que s'adonà aviat de la intel·ligència d'Albert Thomas, el féu el seu col·laborador a "L'Humanité".

Però Albert Thomas no era solament un escriptor i un periodista. Era també un notable orador.

En 1910 fou elegit diputat, i es féu remarcar tot seguit a la Cambra per les seves campanyes.

En 1919 passà a ocupar el lloc que Jean Jaurés havia deixat buit.

Però en 1920 presentà la dimissió de diputat, per a consagrar-se plenament a la direcció de l'Oficina del Treball de Ginebra.

Aquesta Oficina es pot dir que és obra seva. Nascuda de les idees socialistes i sindicalistes, aquesta institució hauria vegetat amb un altre home que Albert Thomas. Ell l'ha animada amb la seva fe. Ha desplegat un zel apostòlic. Ha estat una tasca aclaparadora que ha esgotat les seves forces.

Durant aquests darrers dies

Han estat dies de campanya periodística, de nervosisme a l'engròs.

"Informaciones", "El Imparcial" (imparcial, en qué?) i "La Libertad", han tret el ventre de pena. ¿Quan s'ho pensava, l'omnipotent mallorquí, l'atlot March, exhaurir les edicions?

Aquests diaris i aquest senyor, segurament s'hauran cregut que si a Catalunya s'esgotaven, era perquè trobàvem que tenien tota la raó. Per això, en un d'ells, es deia que seria convenient repetir el plebiscit. ¿Quanta innocència hi ha, pel món!

* * *

Al Parlament començaren les discussions.

El noi Maura, sempre tan imperatiu, tan furiós, va parlar per les butxaques. Però ho féu amb certa correcció. Sentint-lo, ningú no hauria dit que aquell home fos el mateix que un dia va amenaçar amb que "aullaria", "moriria" i "gritaria", quan es presentés l'ocasió.

Maura semblava un altre.

¿Durarà gaire el canvi de decoració?

* * *

Don Miquel de Unamuno — aquest savi que fa tot el possible perquè el creguin un ruc—s'ha pensat, segurament, que el president M. Doumer era partidari de Catalunya.

Com a un català qualsevol, d'aquests que a Don Miquel li fan tanta gràcia, l'ha tractat en les seves "interessants" declaracions.

Ha dit que la mort d'ell no el commovia...

Fins avui teníem l'Unamuno, pesi a tot, per un home sense intel·ligència.

Ara veiem que no té intel·ligència ni cor.

* * *

Romanones, el "un día popular Don Alvaro o la fuerza del cinismo", ha dit una gràcia de les seves.

Uns periodistes li han preguntat si ficaria "la pata"—per espatllada que la tingui—en la discussió de l'Estatut. I ell, amb aquella rialla "cínico-recreativa", ha dit que no. Que es limitaria a votar-lo i prou.

—A favor?—ingènuament ha interrogat el periodista que devia ésser-ho d'"El Debate" o "La Nación".

—Mai! En contra. De no fer-ho així, no podria pas dormir tranquil.

Hem d'agrair l'actitud de l'"ex-conde".

Amb la seva "mala-pata" potser ho perdriem tot.

* * *

Els catalaníssims senyors de la Lliga, els incondicionals partidaris del no menys catalaníssim Cambó, aquests dies estan d'enhorabona.

Han trobat la premsa que els fa el joc.

Aquests titulars de "guerra al Estatuto sin tregua ni paz", "los catalanes quieren destroz ar España", "no será", és una cosa humana i justa. I sobretot, elegant.

"La Veu", al costat d'això resulta tan suau i minsa, que ja no és "veu" ni és res. És un alè de regionalisme.

El dia que, descarant-se del tot, aquesta Premsa digui en lletres més grosses "mueran los catalanes, mueran todos sin distinción!", els bons catalanistes de la Lliga, els sempre incondicionals de Cambó, ploraran llàgrimes d'alegria; no sabran què fer, de tanta emoció.

AGUSTÍ COLLADO

Cartes de fora

Calonge

INSISTINT...

El senyor Pere Caner, conseller en cap del nostre Consistori, ha tingut a bé replicar a la nostra crítica sobre afers municipals, i li en sabem grat, car si de la controvèrsia en surten ensenyances, potser aquesta vegada en sortiran beneficiats els sagrats interessos del poble que hi estan en litigi.

L'alludit senyor, amb aquell to doctoral que sois ell sap emprar per desfer les nostres afirmacions, ens presenta la qüestió d'una faisó humorística i mofeta, amb la intenció ben manifesta de ridiculitzar-nos per la nostra pregonia incompetència i amb el propòsit, sens dubte, de provar de desviar la polèmica sota un caire que no li correspon. No el seguirem pas per aquest delicat terreny i ens concretarem, per no cansar el lector i no robar espai a LA CAMPANA, a posar de relleu ço que considerem més essencial sens desvirtuar els fets.

Primer. Que mantenim integralment les observacions fetes en la nostra crònica del 30 d'abril darrer.

Segon. Que no considerem com tal plebiscit el sol fet d'haver invitat el poble a dues reunions per tractar de l'assumpte "Escoles", i on l'assistència no fou nombrosa.

No creiem pas que els reunits tinguessin la pretensió de voler atorgar-se la representació de tots els calongins i molt menys que perdessin la serenitat pensant-se interpretar llur absoluta voluntat. Nosaltres entenem que l'Ajuntament hauria pogut incórrer en responsabilitats morals davant del poble en sotmetre's així lleugerament al criteri d'aquella minoria. El "sí" o el "no" ho haguera dit tot el poble a les urnes, que és ço que nosaltres tenim per un ver plebiscit dins un règim democràtic.

Terç. Que aquest exorbitant augment del 14 % sobre les ja crescudes quotes contributives serà el major dels sacrificis que pot imposar-se a aquest poble, que està agonitzant, econòmicament parlant. El nostre batlle té el deure de cridar als quatre vents quines són aquestes "obligacions forçades i ineludibles" que han motivat tan greu de terminació. Almenys que el poble contribuent tingui la satisfacció de veure que aquests milers de pessetes que es recaudaran de suplement siguin justament emprades.

Té el dret de saber-ho, aquest poble mansoi que paga, pateix i calla, per pesar el pro i el contra, i acceptar-ho o rebutjar-ho si bé li sembla. No hi ha raons de força major que puguin subsistir davant del fall de la suprema sobirania popular.

Contra el veredict, contra la sanció del poble no hi ha acord municipal que pugui prevaler; és irrevocable.

No volem pas insistir més sobre aquest enutjós plet. La nostra posició hi queda ben definida. Com a veïns i com a contribuents de Calonge, ens hem cregut en l'obligació de fer-ho.

"VOLNEY"

Castellfullit de la Roca

UN FALS CONCEPTE DEL RESPECTE

No hi ha dubte que aquest fou un dels pobles on més es féu sentir aquell règim d'oprobri i arbitrariedad anomenat Dictadura. Per això no és d'estranyar que, després d'un any de República, encara els veïns estiguin acovardits i vulguin buscar en el respecte d'un acord de l'Ajuntament del 1904, el mitjà per a seguir mantenint el nom de Joan Gusiñer, cacic màxim d'aquell govern despòtic, en un dels nostres carrers.

Precisament hom ho veu tot al contrari. Coneguts per tots, la majoria d'aquell Ajuntament eren d'un esperit ben liberal, i avui veurieu amb pena com els seus fills, per una falta de sentit comú, resten impassibles davant l'honora-

ment d'un home que s'ha fet indigne de romandre entre nosaltres. Per aquesta raó el poble demana als seus representants, per segona vegada, esborrant la placa acabada de fer, que donin al carrer de referència el nom d'algun heroi o d'altra persona que amb llur abnegació hagi contribuït a l'adveniment de la República.

Es necessari per a seguir gaudint dintre la nostra comarca de la consideració de republicans que ens llegaren, precisament, els nostres avantpassats; és necessari per a conservar la nostra dignitat, car seria en va haver contribuït amb els nostres vots a fer-nos lliurar la credencial de ciutadans, si com a tals no sabiem comportar-nos.

Que serveixin aquestes ratlles de motiu perquè en la primera reunió del Consistori s'acordi per unanimitat donar el nom de Fermín Galàn a l'alludit carrer. Veritat que és un petit homenatge per un màrtir com Galàn, però més petit és que, a hores d'ara, quan no hi ha poble ni poblet arreu de Catalunya que no hagi perpetuat la memòria d'aquells capitans gloriosos, segueixi el nostre poble honorant els culpables del vessament d'aquella sang que tan generosament donaren per a aconseguir-nos les nostres llibertats.

P. F.

Granollers

La "Publi", seguint la fòbia que sent pels homes d'esquerra i per mitjà del seu corresponsal de Granollers, féu constar que el diputat Grau i els seus companys, en provocar-se l'aldarull que va produir-se a "La Unió Liberal", sortiren per darrera el local; i jo haig de dir-li al senyor Fontdevila ("el malo") que el diputat Grau i Jassans, Capdevila i Fonbernat sortiren per la porta central de l'entitat i acompanyats dels elements d'esquerra i del president de l'entitat. Si no que el senyor Fontdevila ("el malo") creu que nosaltres fem com ell i els seus, i a qui podríem dir allò: "Piensa el ladrón..."

F. ABELLÓ

Begues

FEM EL QUE VOLEM!

Aquesta és la frase que diuen sempre els cacics de Begues; aquesta és sempre l'expressió que deixen anar els homes antirepublicans d'aquell poble; aquesta és, doncs, tota la resposta que poden donar per tots aquells actes que illegalment realitzen.

Estem cansats ja de sofrir tant de temps el jou ignominios amb el qual ens oprimien, i ens oprimeixen encara, els defensors del règim podrit que el poble sortosament va enderrocar.

Estem cansats ja d'haver d'aguantar tantes cabronades per part d'aquests homes que, si tinguessin vergonya, marxarien, lluny, però ben lluny, perquè ni la flaire no pogués arribar-se'n a sentir.

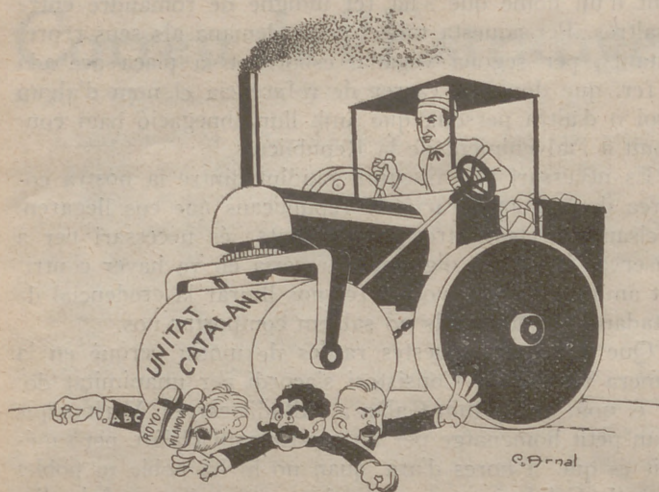
Fem el que volem!—contesten quan un veí els pregunta perquè han arranjat l'assumpte "Metge" contra la voluntat del poble.

Fem el que volem!—diuen també quan la minoria de l'Ajuntament es queixa de l'administració municipal, que no porten ni gota de bé.

Fem el que volem!—han de dir sempre que un ciutadà protesta de les obres i gestions que realitzen.

Fem el que volem!... Fem el que volem!... Sempre i amb aquests mots es burlen i fan riota de les lleis que fan els homes republicans, perquè ells no en són; i si se'n diuen, és per poder escanyar més el règim i de pas per aclaparar l'obrer (si és que no és el seu gos), per a poder fer veure els seus esclaus que tenen amples facultats per fer "ei que vulguin".

Ja sabem que cada vegada que, per mediació de LA CAMPANA els treiem els drapets al sol, tenen una enrabada, i que per consolar-se una mica diuen: "Ja es cansaran!" I hem de fer-los ayinent que no decaurem ni un

La voluntat unànime d'un poble aplanar tots els obstacles.

moment ni mai; que sempre estarem al peu del canó, i la injustícia que facin, injustícia que serà escampada arreu de Catalunya, perquè sàpiguen qui són i com treballen. Els hem d'advertir també que, si volen, callarem de seguida, i això serà el dia que segueixin la llei i que l'apliquin a qui se la mereixi; no com fan ara, que sols castiguen al qui és liberal i democrata, sense pensar que tenen sort d'ell, si poden obtenir les collites plenes, sense haver-les de suar.

I així aquests "senyors propietaris" que es reuneixen al cafè de cal Sastre i que limiten amb l'amo, que en altre temps va obtenir el nomenament de "pare dels pobres", i que ara li donarem el de "pare dels rics", podran estar tranquils que no els molestarem. Que no segueixin les ordres que els dona aquell home que tant pateix per no poder tornar a governar, i que facin de manera que no es mogui de Gavà, per veure si d'una vegada deixa de rabejar se fent la lluita contra el pobre.

Si ara els donem males estones, és sols perquè exigim d'ells la pau del poble, que ens la roben.

Que pensin sols en una cosa: que la prosperitat, la pau i la fructificació les obtindran el dia que "facin el que el poble demani", i ells deixin de dir la desastrosa frase de "fem el que volem!"

Preguem al senyor Josep Montblanc que es personi a la nostra redacció

REPICS

VERMELL I NEGRE

Els de la F.A.I. s'han quedat sense bandera; millor dit, els tradicionalistes els l'han presa. Tothom pogué observar que els cartells anunciadors del míting carlí que tingué lloc diumenge al Bosc (al Teatre, no a la selva), lluien a l'esquerra, precisament a l'esquerra, una inconfusible i magnífica combinació de vermell i negre, els colors de la divisa faista. Ja us arribareu a entendre, ja!... De més verdes se'n maduren.

ELS EQUANIMES

Encara tenim amics, per bé que equànimes, circumspectes i tocats i posats. Catalunya s'ho mereix tot—diuen—, mentre ens vingui bé a nosaltres. Fora de l'oficialitat de la llengua catalana, dels tribunals, de l'ordre públic, de l'ensenyament del notariat i del registre de la propietat, de la hisenda, del nomenament de funcionaris, de la legislació socia, total no veu els equànimes estarien disposats a estudiar la conveniència de tractar més endavant si podien cedir-nos quelcom que els fes nosa. A condició de tornar-ho a prendre si se'n desdeien. Tanta generositat ens confon.

INDIGNACIÓ DE R. O.

Els monàrquics, per tant espanyolistes, i els espanyolistes per tant monàrquics, estan que bufen. Han vist fugir el rei castís amb tota la seva nombrosa parentela i la violada escorta de galls de panses. Militars i clergues, tan enravenats amb llurs "trajes de luces", han hagut de reduir-se a una missió més modesta, però, indubtablement, més pròpia i honorable. La bandera "rojo gualda", aquella que deien que "no hay oro para comprarla ni sangre para vencerla", ha estat arreconada al recambró dels malendreços, després d'haver presidit tots els desastres i de no poder flamejar en cap victòria. Els senyorets feudals dels latifundis estan a punt de perdre llurs privilegis... Només els faltava que trontollés la "sacrosanta unidad de la patria", fins a l'extrem que potser arribarà a convertir-se en una sola unitat amb molts zeros al davant.

La indignació dels patrioters coronats no té límits, i:inga fer brandar els espantalls del Cid, Covadonga, Isabel la Catòlica, Cisneros, Carles V, Felip III, Hernán Cortés, donya Juana la Loca, Pepe-Hillo... amb un baf de floridura que enterboleix l'atmosfera.

Els republicans, els liberals de debò, d'ací i d'enllà, hem de deixar que cadascú enterri els seus morts, i als que ara s'indignen, amb indignació de R. O., els acompanyem en el sentiment.

VESTITS QUE PERDEN

Fa algun temps, especialment aquesta darrera temporada, que s'han portat molt les robes Concòrdia i Comprensió, i encara que no han passat de moda, es veu que hi ha hagut falsificacions, puix no totes donen el mateix resultat. Potser és qüestió de tint o de clima, ja que mentre a Catalunya no han perdut gens ni gota, a la resta d'Espanya, en canvi, s'esfilagarsen es destenyeixen i són molts ja els vestits que s'han convertit en uns llastimosos parracs, sota dels quals hom veu, amb tota nuesa, la misèria fisiològica i la brutícia material dels qui els portaven com una disfressa.

"EL DEBATE" I "LA VEU"

"El Debate", comentant un escrit de "La Veu de Catalunya"—de Catalunya?...—, ha dit que li plau que a Barcelona ressoni aquesta veu del bon sentit...

Ja fa temps, ja fa temps, que "La Veu" i "El Debate"—l'òrgan més anticatalanista d'Espanya—van de bracet. I és que tenen, al capdavant, semblants interessos a defensar: els interessos de la reacció.

OPOSICIÓ

El senyor Guerra del Río—del Río revuelto, naturalment—, cap de la minoria radical al Parlament espanyol (el senyor Lerroux, Pontífex màxim, es reserva per als moments solemnes), ha declarat que, d'ara en avant, les lleis s'aprovaran amb els vots de la majoria, però no amb els d'ells.

Es l'oposició com s'entenia en la vella política monàrquica, cega, estèril, mesquina... Oposició, no basada en la raó, sinó, únicament, en mòbils interessats, en la tàctica de l'assalt al Poder...

CATALUNYA, ESPERA

"Hom va fer una Constitució—ha dit el senyor Companys al Parlament—que creava, que atorgava l'autonomia a les regions: en aquell moment les Corts van donar la seva contestació a l'Estatut de Catalunya."

Ara, doncs, cal que les Corts Constituents ratifiquin aquella contestació primera.

Això és el que, en aquests moments transcendents a la història dels pobles hispànics, espera Catalunya. Ho espera a peu dret, amb emoció continguda.

Imp. "L'Esquella" i "La Campana", Om, 8. -- Barcelona.